

7. A szenvedés lehet: sorsközösség megélése Krisztussal

A tényleges sorsközösséget már megfogalmazzuk a második részben. Szent Pál azt írja a Kolosszei levélben:

„Örömmel szenvedek értetek, és testemben kiegészítem azt, ami még hiányzik Krisztus szenvedéséből, Testének, az Egyháznak javára.”

Ha Jézus egyháza a kontrasztársadalom, akkor természetes dolog, hogy az ő követői elhatárolódnak az evilág fiainak élvezet-centrikus és rövidtávú életberendezkedésétől. Ez a másfajta életvitel olyan fajta szenvedéseket szolgáltat, amelyek birtokában úgy haladunk az életszentség útján, hogy egyre hasonlóbba leszünk Krisztushoz. Minél több ember fog Krisztussal sors-azonosságban élni, annál több lesz látható, tapasztalható az Ő egyházából.

KIRÁLY IGNÁCZ

ÜDVÖZÜLT GYILKOSOK?

Napjaink hírei drámai kérdéseket vetnek fel. Drámai helyzetek és drámai kérdések. A lefejezett, agyonszurkált, halálra gázolt keresztény sorsa megrendítő tragédia. Innen, keresztény oldalról nézve. Onnan, muszlim oldalról ez a magatartás erény. Akkor is az, ha az erőszakot általában elítélő közvélekedés azt mondja, hogy csak a radikális kis csoport csinál ilyeneket, a többség nem (Sulok Zoltán: „Köszönjük szépen...”). Másfél milliárdos létszám esetén mi is a kicsi csoport? Ha szereteteimet éri az erőszak, mi a kicsi, és mi a nagy csoport? El kell gondolkoznom a tények mélyén meghúzódó hitbéli kérdésekről...

1./ Ki üdvözül katolikuséknál? Aki lelkiismereti meggyőződése szerint éli le életét. Ahány ember, annyi lelkiismereti meggyőződés. Ahány vallási csoportosulás, annyi lelkiismereti irányulás. Ezen a vészes sokféleségen nem segít az arany szabály sem, mely szerint, amit szeretnék, hogy velem tegyenek, azt kell tennem másnak. Segíthetne, ha a fakír nem a szöges ágyat szeretné, ha az aszkéta nem az önsanyargatást szeretné, ha a szangvinikus nem a pörgést szeretné, ha a melankolikus nem a befelé forduló életét szeretné... Ha már individuumnak születtünk, viselnünk kell ennek kérdésekre kényszerítő körülményeit.

„Azért vagyunk a világon, hogy Istent és szeretetét megismerjük, azt viszonzzuk, és eljussunk az örök életre” (Magyar katolikus katekizmus 3.o.). Már tizennyolc évesen átfogalmaztam: „...hogy Istent megismerjem és megismertessem, megszeressem és megszerettessem, megéljem és másokat is a megélésre vonzzak, hogy ezáltal üdvözüljek és üdvösségre segítsek.” Azóta a jézusi tájékozódás tovább szűkítette ezt Jézus Istenére, az Atyára, a Szeretet Istenére.

2./ Ki üdvözül muszliméknál? Ki kárhozik el? „Aki nem hisz Allahban és küldöttében Mohamedben, bizony a pokol tüzét készítettek elő ezeknek a hitetleneknek” (48. sz.)! „Aki orcáját aláatosan Allah felé fordítja, és helyesen cselekszik, annak meglesz a fizetsége az Úrnál” (2/112). Hogy ne legyen kétség az Allahhoz tartozást és a helyes cselekvést illetően, ott a saria, a vallási jogrend, amely az örök érvényű isteni rendelkezéseknek az élet minden területére kiterjedő gyűjteménye. Röviden: az üdvözül, aki Allahot a leghatalmasabbnak (akbar) vallja, és Mohamedet az ő prófétájának (mértékadónak, „kánonnak”). „Akik szembeszegültek Allahal és az ő küldöttjével... azoknak üssetek a nyakára kardotokkal” (8/13 és 12)!

3./ Gyilkos és áldozat a mennyek országában? Igen. De hogyan? A keresztény reméli, hogy azon a „lakomán” boldog asztalközösségben lesz Jézusával és szeretteivel. A muszlim reméli, hogy földi áldozataival szolgáltatja ki magát annál az asztalnál. Szegény Jóisten! Hogy tudja ott érvényre juttatni boldogító, egyetemes szeretetét?

Lehetséges, hogy mindenki a maga hite szerint üdvözül, és nincs keveredés? „Legyen neked a te hited szerint” (vö. Máté 2,29). Akkor a keresztény a maga krédója szerint üdvözül. A jézusi tájékozódás pedig az egymást kiszolgáló örök lakoma asztalközösségében lesz boldog.

Egy palesztin diáktól kaptam régen egy emlékérmét, amelyen nem az állt, hogy „Harc mindhalálig!”, hanem, hogy „Harc a győzelemig!”. Az én nem létező érmémen az kellene, hogy álljon: „Élni és éltetni!” Lehetséges, hogy jézusi alapon nem lehet megúszni a potenciális vértanúságot?

KIRÁLY IGNÁCZ

LÉNÁRD KONTRA BULÁNYI

Dönci bácsi, kontra Gyurka bácsi? Az Érted Vagyok 2020 áprilisi száma hozza Pálos Antal méltatóan elemző írását 1995-ből. Ekkor jelent meg Lénárd atyának az Erő az erőtlenségben című könyve. Valóban közösségi lelkiismeret-vizsgálatra indító könyv...

Mikor Lénárd atya, összességében tizennyolc és fél éves börtön után 1977-ben kiszabadult, Gyurka bácsi, meghívta piarista rendtársát egyik közösségi találkozónkra, az Attila utcába. Nem titkolt szándékkal: jó lenne beszeretgetni körünkbe ezt a szent életű paptestvért. Ekkor Lénárd atyában egy halk szavú, szerény és a „szabad” életben helyét kereső embert ismerhettünk meg. Emlékszem, hogy még a budapesti közlekedés is problémát jelentett neki, a világ annyira megváltozott a sok év alatt. Próbáltuk éreztetni vele nagy-nagy tiszteletünket és szeretetünket. Gyurka bácsi

megpendítette, hogy nem gondol-e arra, hogy valamelyik kisközösségi láncolatba bekapcsolódik? Udvarias háritás volt a válasz. Akkor én elszomorodtam... Lénárd atya tizennyolc évre rá megírta lelkiismeret-vizsgálati könyvét...

Két oldalon kikészíti Gyurka bácsit (171-172).

Teszi ezt úgy, hogy nem nevezi nevén Bulányi atyát. Az ő krisztusi hűsége és sajátos egyházhűsége arra indítja, hogy tudathasadásos állapotúnak láttassa rendtársát, akiben „a katatonia ideológiává válik”. „A hosszú időn keresztül tartó, összeszorított fogú, hűséges helytállás egy olyan kataton szellemi görcsbe mehet át, ami csak rombolólag hat kívül és belül.” Gyurka bácsi hierarchiával folytatott küzdelmét, mely az Egyház megújítását célozta, nagy bajnak írja le: „Minden korábbi hűséget felválthat egy más formájú hűtlenség.” Lénárd atyát „megdöbbsentette”, hogy Bulányi atya az Egyház megújulását a kisközösségekben látja (amint a II. Vatikáni Zsinat). M

ár-már ironikusan írja le a kisközösségi hálózatunkat. Erősen elutasította és ártónak gondolta a Gyurka bácsi által a Lelkipásztori marketingben leírt víziót. „Egy áldozatos hűség deformálódik” Gyurka bácsiban. Hű volt az Egyházhoz és megújítani akarta, de az akadályok tudathasadásossá tették. „A felső egyházi vezetésben való csalódás tabuizálja az engedelmesség fogalmát”. Gyurka bácsi Erény-e az engedelmesség tanulmánya így kerül elutasításra. Lénárd atya számára a gondolkodó ráhallgatás, melyet az írás ajánl a vak-kegyes engedelmesség helyébe, nem elfogadható, sőt beteges, bűnös álláspont.

Hogyan kell viszonyulni egy tudathasadásos nagy egyéniséghez? „Katatoniás görcsöt szánó szeretettel és melegen simogató tenyérrel kell próbálni kisimogatni.”

Gyurka bácsi elengedte ezt a rendtársát. Sosem emlegette fel a közösségben azt a fájdalmat, melyet érezhetett sokat szenvedett paptestvére miatt, akivel nem sikerült érdemi dialógust folytatnia.

A fentiekben síránkozom? Vagy inkább emlékezem, hogy másokat is emlékezésre indítsak? Az

embernek joga van szomorkodni és kötelessége a valóságot megfogalmazni úgy, ahogyan azt ő látja.

GROMON ANDRÁS

JÉZUS ÖNARCKÉPE

Jézust érdekelte, kinek tartják őt az emberek, illetve tanítványai (Mk 8,27.29). Ennél is izgalmasabb azonban, hogy ő kinek tartotta önmagát. Érdeemes hát megvizsgálni ezzel kapcsolatos kijelentéseit.

Ezeket – talán kissé önkényesen – két csoportra lehet osztani: az első, kisebb csoportba azokat soroltam, amelyekben többé-kevésbé közvetlen önmeghatározást ad, a másodikba azokat, amelyekből csak másodlagosan lehet következtetni arra, kinek-minek-milyennek látta-tartotta magát.

I. Közvetlen önmeghatározásai

1. Emberfia

A leggyakrabban „emberfiának” nevezte magát, azaz – a szó korabeli, hétköznapi értelmének megfelelően – „egyszerű embernek”, és szintén az általános gyakorlatnak megfelelően egyes szám harmadik személyben beszélt erről.

Persze ennek a jelentésnek több „rétege”, összetevője is van.

A leghétköznapibb: Az „emberfia”, mint minden ember, „eszik és iszik” (Lk 7,34), ellentétben az aszkéta Keresztelő Jánossal (Lk 7,33).

Az „emberfia” hatalom nélküli, az embereknek kiszolgáltató ember, akinek számolnia kell azzal, hogy „sokat kell szenvednie”, sőt megölik – és Isten nem óvja meg mindettől (Mk 8,31; Mt 16,22-23).

A következő jelentésrétegek már sajátosan Jézusra jellemzőek: Olyan „emberfia” ő, akinek „*nincs hová lehajtania a fejét*” (Lk 9,58); ez azonban a közhelyszerű értelmezéssel ellentétben nem azt jelenti, hogy nincs lakása-szállása, hanem szellemi otthontalanságát fejezi ki.

Jézus két alkalommal is elmondja, hogy ő olyan „emberfia”, olyan ember, aki nem embertársai elpusztítását, hanem „*az elveszettek megmentését*” tartja feladatának (Lk 9,56; 19,10).

Végül: „emberfiaként”, egyszerű emberként is kortársai számára (Isten által) adott *jelnek tekintette magát*, ahogyan Jónás is egyszerű emberi mivoltában, pusztán prédikációjával lett „jellé” a niniveiek számára (Lk 11,30).

2. Próféta

Persze Jónás több is volt egyszerű embernél: próféta volt, és Jézus imént idézett mondása (Lk 11,30) közvetve ugyan, de arra is utal, hogy *prófétának tartotta magát*.